

U 2/2026 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta luomuasetuksen muuttamiseksi

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 16 päivänä joulukuuta 2025 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2018/848 muuttamisesta tiettyjen tuotanto-, merkintä- ja sertifiointisääntöjen sekä kolmansien maiden kanssa käytävää kauppaa koskevien tiettyjen sääntöjen osalta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 5.2.2026

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Osastopäällikkö Sebastian Hielm

5.2.2026

**EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI
ASETUKSEN (EU) 2018/848 MUUTTAMISESTA TIETTYJEN TUOTANTO-,
MERKINTÄ- JA SERTIFIOINTISÄÄNTÖJEN SEKÄ KOLMANSIEN MAIDEN KANSSA
KÄYTÄVÄÄ KAUPPAA KOSKEVIEN TIETTYJEN SÄÄNTÖJEN OSALTA**

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Komissio julkaisi 16.12.2025 ehdotuksen (COM (2025) 780 final) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2018/848 muuttamisesta tiettyjen tuotanto-, merkintä- ja sertifiointisääntöjen sekä kolmansien maiden kanssa käytävää kauppaa koskevien tiettyjen sääntöjen osalta.

Luomutuotanto on keskeinen osa yhteistä maatalouspolitiikkaa, ja sen merkitys kasvaa jatkuvasti kuluttajakysynnän ja viljelyalan lisääntyessä. EU:n luomuviljely on kasvanut 11 %:iin peltopinta-alasta. Vuonna 2022 voimaan tullut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/848 luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta (jäljempänä luomuasetus) uudisti sääntelyä, mutta sen toimeenpanossa on havaittu tarve tarkistuksille hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja kilpailukyvyyn parantamiseksi.

Ehdotettujen muutosten tavoitteena on selventää Euroopan unioniin tuotavien luonnonmukaisten tuotteiden merkintöjä ja kuluttajainformaatiota, keventää hallinnollista taakkaa sekä parantaa sääntelyn toimivuutta elinkeinonharjoittajille. Ehdotus on osa komission yksinkertaistamistoimenpiteitä.

Neuvoston puheenjohtajavaltio Kypros on todennut, että se pyrkii neuvoston yleisnäkemykseen puheenjohtajakautensa aikana.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotuksen keskeiset muutokset liittyvät luomumerkintöihin ja EU:n luomutunnuksen käyttöön kolmansista maista tuotavissa luomutuotteissa sekä niistä valmistetuissa tuotteissa. Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun (C-240/23 Herbaria Kräuterparadies) perusteella pelkästään unionin sääntöjä vastaavien eli vastaavuusjärjestelmän piirissä tuotettujen tuotteiden merkinnöissä ei voida automaattisesti käyttää EU:n luomutunnusta. Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisun perusteella komission ehdotuksessa sallittaisiin tietyin lisäedellytyksin luomutunnuksen käyttö myös tällaisille tuotteille, jotta kuluttajien odotukset, reilu kilpailu ja luottamus luomumerkintään säilyvät. Samalla pidennettäisiin kolmansien maiden vastaavuusjärjestelmän voimassaoloa vuodesta 2026 vuoteen 2036 kaupan häiriöiden välttämiseksi.

Ehdotus sisältää myös useita käytännön tuotantosääntöjä koskevia muutoksia. Luomutuotannossa hyödynnettävissä jalostus- ja varastointiloissa voitaisiin jatkossakin käyttää markkinoilla olevia puhdistus- ja desinfiointiaineita ilman erillisiä hyväksymislistoja. Pienimuotoisten toimijoiden hallinnollista taakkaa kevennettäisiin helpottamalla

sertifiointivelvoitteista vapauttamista ja ryhmäsertifiointia koskevia sääntöjä. Lisäksi eläintuotannon sääntöjä täsmennettäisiin erityisesti viiriäisten kasvatuksen, lääkkeiden varoikojen ja siipikarjan ulkoilua sekä tuotantoyksiköiden kokoa koskevien vaatimusten osalta.

Lainsäädäntöehdotuksessa esitetään muutoksia luomusasetuksen seuraaviin artikloihin ja liitteisiin:

24 artikla Luonnonmukaisessa tuotannossa käytettävien tuotteiden ja aineiden salliminen

Komission ehdotuksessa poistettaisiin luomusasetuksesta kohta, joka velvoittaa komission luetteloimaan jalostus- ja varastointilojen puhdistuksessa ja desinfioinnissa hyväksytyt puhdistus- ja desinfiointiaineet. Luomutoimijat voisivat käyttää markkinoilla olevia tuotteita jatkossakin. Ilman muutosta tätä luetteloa sovellettaisiin 1.1.2028 alkaen ((EU) 2021/1165 art. 12).

30 artikla Luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavien ilmaisujen käyttö

Komission ehdotuksessa määriteltäisiin uudelleen, milloin merkinnöissä, mainonnassa tai kaupallisissa asiakirjoissa voitaisiin käyttää luomutuotantoon viittaavia ilmaisuja. Ilmaisut kuten "bio" ja "eco" sallittaisiin tuotteille, jotka täyttävät EU:n tuotantosäännöt tai jotka tuodaan vastaavuustarkoituksessa tai kauppasopimuksen nojalla hyväksytyistä kolmansista maista. Samalla kiellettäisiin näiden ilmaisujen käyttö tuotteissa, jotka eivät täytä sääntöjä.

32 artikla Pakolliset maininnat

Komission ehdotuksessa tarkennettaisiin EU-luomutunnuksen käyttöä pakatuissa elintarvikkeissa. Luomutunnuksen käyttö olisi pakollista pakkauksessa, paitsi jos tuote sisältää yli 5 % vastaavuustarkoituksessa tai kauppasopimuksen nojalla hyväksytyistä kolmansista maista peräisin olevia maatalousperäisiä tuotteita, jotka eivät täytä liitteen VII lisävaatimuksia. Näin vältettäisiin kuluttajia harhaanjohtava merkintä.

33 artikla Euroopan unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnus

Komission ehdotuksessa korvattaisiin 33 artikla ja tarkennettaisiin EU-luomutunnuksen käyttöoikeudet. Luomutunnusta voitaisiin käyttää sellaisten tuotteiden merkinnöissä, esittelyssä ja mainonnassa, jotka ovat luomusasetuksen lukujen II, III ja IV mukaisia. Luomutunnusta voitaisiin käyttää vastaavuustarkoituksessa tai kauppasopimuksen nojalla hyväksytyistä kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden merkinnöissä, esittelyssä ja mainonnassa, jos ne täyttävät liitteessä VII esitetyt lisävaatimukset. Luomutunnusta saisi käyttää 30 (5) artiklan kohdassa tarkoitetuissa elintarvikkeissa ja 30 (6) artiklan kohdassa tarkoitetuissa rehuissa, jotka sisältävät hyväksytyistä kolmansista maista peräisin olevia tuontituotteita, edellyttäen että tuotteet täyttävät liitteessä VII luetellut lisävaatimukset tai että maatalousperäisiä tuontiaineksia on alle 5 %. Lisäksi ehdotuksessa annettaisiin komissiolle valtuudet muuttaa luomutunnuksen käyttöön liittyviä sääntöjä muuttamalla liitteessä VII luetteloituja lisävaatimuksia delegoiduilla säädöksillä.

35 artikla Sertifikaatti

Komission ehdotuksessa pienet myyjät vapautettaisiin sertifikaatin hallussapidon velvoitteesta. Vapautus koskisi toimijoita, jotka myyvät enintään 10 000 kg muita pakkaamattomia

luomutuotteita kuin rehua vuodessa suoraan kuluttajille, ja jotka eivät harjoita tuotantoa, varastointia tai tuontia.

36 artikla Toimijaryhmä

Komission ehdotuksessa toimijaryhmän vaatimuksia muutettaisiin. Jäsenten enimmäispinta-aloja nostettaisiin seuraaviksi: 10 ha (yleisesti), 1 ha kasvihuoneissa ja 30 ha pysyvällä nurmella. Lisäksi ryhmän ei tarvitsisi olla oikeushenkilö, mikäli ryhmä on jo osa oikeushenkilönä toimivaa laillista yhteisöä, kuten osuuskuntaa.

48 artikla Vastavuus asetuksen (EY) N:o 834/2007 nojalla

Komission ehdotuksessa kolmansien maiden hyväksymisjärjestelmän voimassaolon määräaika jatkettaisiin nykyisestä 31.12.2026 aina 31.12.2036 asti, jotta vältettäisiin kaupan häiriöt ja varmistettaisiin siirtymä kansainvälisiin kauppasopimuksiin.

Liite II: III luvussa tarkoitetut yksityiskohtaiset tuotantosäännöt, II osa: Kotieläintuotannon säännöt ja liite III: tuotteiden kerääminen, pakkaaminen, kuljetus ja varastointi

Komission ehdotuksessa lisättäisiin kotieläintuotannon sääntöihin viiriäisiä koskevat tuotantosäännöt: ehdotuksessa viiriäisten vähimmäisikä teurastuksessa olisi 42 päivää ja siirtymäaika luonnonmukaiseen tuotantoon olisi 5 viikkoa. Lisäksi yhdenmukaistettaisiin lääkkeiden varoajat maaeläinten ja vesiviljelyeläinten osalta. Ehdotuksessa muutettaisiin siipikarjan ulkoilua koskevaa sääntöä siten, että pääsy ulkoalueille voisi tapahtua vasta, kun linnut ovat riittävästi höyhenpeitteisiä kehon lämpötilan säätämiseksi. Lihasiipikarjan pitämiseen tarkoitettujen siipikarjarakennusten enimmäispinta-ala säädettaisiin 1 600 m²:iin per rakennus tuotantoyksikön sijaan. Se mahdollistaisi tuotantoon yhteensä käytettävän pinta-alan kasvattamisen tuotantoyksikössä yli 1 600 m²:iin. Komission ehdotuksessa poistettaisiin useita kohtia liitteestä II ja III, joissa säädetään, että jalostus- ja varastointilojen puhdistukseen voi käyttää ainoastaan puhdistus ja desinfiointiaineita, joiden käyttö on sallittua 24 artiklan nojalla.

Asetukseen ehdotetaan lisättäväksi uusi liite VII

Komission ehdotuksessa lisättäisiin luomuasetukseen uusi liite VII, jossa lueteltaisiin lisävaatimukset, jotka koskevat EU:n luomutunnuksen käyttöä tietyissä tuontituotteissa ja jalostetuissa tuotteissa. Nämä vaatimukset täydentäisivät kolmansien maiden vastaaviksi tunnustettuja tuotantosääntöjä ja liittyisivät luomutuotannon ja valvonnan keskeisiin sääntöihin, jotka ovat olennaisia kuluttajien odotusten täyttämiseksi ja reilun kilpailun varmistamiseksi.

Lisävaatimukset koskisivat ravinneliuosviljelyn kieltämistä, kotieläinten kytkettynä tai eristyksissä pitämisen kieltoa, eläinten lastauksen yhteydessä sovellettavia käytäntöjä sekä kivennäisaineiden, vitamiinien, aminohappojen ja mikroravinteiden käytön rajaamista jalostetuissa elintarvikkeissa tapauksiin, joissa oikeudellisesti suoraan veloitetaan käyttämään niitä tavanomaisissa tuotteissa tai tapauksiin, joissa elintarvikkeet saatetaan markkinoille tiettyjä terveys- tai ravinto-ominaisuuksia tai -vaikutuksia omaavina tai tiettyjen kuluttajaryhmien tarpeisiin.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteisiin

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta (maatalous). Ehdotus käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä Euroopan parlamentin kanssa ja neuvosto tekee päätöksen määräenemmistöllä.

Valtioneuvosto pitää ehdotuksen oikeusperustaa asianmukaisena.

Ehdotuksella muutetaan luomusasetuksen säännöksiä. Kyseinen asetus on annettu unionin tasolla, ja sitä sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa. Muutoksilla säilytetään asetuksella jo saavutettu yhdenmukaistamisaste ja varmistetaan luonnonmukaisen alan toimijoiden tasapuoliset toimintaedellytykset. Näin ollen komissio katsoo, että jäsenvaltiot eivät voi panna niitä täytäntöön yksin.

Komission mukaan ehdotuksella muutetaan luomusasetusta niiltä osin, mitä on tarpeen asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi pitäen samalla huolta siitä, että muutokset ovat kohdennettuja.

Valtioneuvosto pitää komission ehdotusta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisena.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio julkaisi ehdotuksen yhteydessä työasiakirjan SWD (2025) 424 final, jossa se taustoittaa yleisesti ehdotusta ja arvioi ehdotuksessa ehdotettujen muutosten tuottamia hyötyjä ja kustannussäästöjä suurpiirteisesti unionin tasolla. Komissio ei ole julkaissut laajempaa vaikutusten arviointia ehdotuksista ja perustelee valintaa ehdotettujen muutosten kiireellisyydellä. Komission vaikutusten arvioinnin suurpiirteisyyden vuoksi ehdotuksen vaikutuksia on U-kirjelmässä tässä vaiheessa mahdollista arvioida vain verrattain yleisellä tasolla.

Ehdotuksen vaikutukset hallinnolle

Kolmansista maista tuotavien luomutuotteiden merkintöihin ja luomutunnuksen käyttöön liittyvien ehdotettujen muutosten hallinnollisia vaikutuksia ei pystytä vielä arvioimaan, koska unioniin tuotaviksi tarkoitettujen luomutuotteiden valvontaan liittyvistä menettelyistä säädetään delegoidussa asetuksessa 2021/2306.

Sertifikaatin hallussapidon vaatimuksesta vapauttaminen niiden toimijoiden osalta, joiden pakkaamattomien luomutuotteiden (muut kuin rehut) myynti alittaa 10 000 kg/vuosi, vähentää valvontaviranomaisen hallinnollista taakkaa. Suomessa on tähän mennessä määritelty kansallisesti sertifikaattivelvoitteesta vapautettu toimija vuotuisen liikevaihdon perusteella. Komission ehdotuksen hallinnollisten vaikutusten arviointi on haastavaa, koska tarkkoja tilastoja toimijoiden kilomääräisestä myynnistä ei ole saatavilla. Ruokaviraston alustavan arvion mukaan Suomessa n. 400 valvontakohdetta jäisi pois.

Luomusasetuksen tarkoittamia toimijaryhmiä ei ole Suomessa tällä hetkellä, joten ehdotuksen hallinnollisia vaikutuksia ei pystytä arvioimaan.

Tuotantosääntöjen muutosten osalta toimijoiden ohjeistaminen vaatii viranomaisen työpanosta.

Yleisesti on vielä vaikea arvioida, mikä on komission ehdotuksen lopullinen hallinnollinen vaikutus ja mahdollinen kustannussäästö.

Ehdotuksen vaikutukset luomualan toimijoille

Ehdotettujen muutosten myötä vastaavuustarkoituksessa tai kauppasopimusten nojalla hyväksytyistä kolmansista maista tulevien tuotteiden pitää täyttää tietyt EU-asetuksessa määritellyt lisäsäännöt. Toimijoiden on kehitettävä toimintatapoja, joiden avulla pystytään seuraamaan vastaavuustarkoituksessa tai kauppasopimuksen nojalla hyväksytyistä kolmansista maista tulevien tuotteiden osuutta lopputuotteessa, mikäli tuontituotteet eivät täytä ehdotettuja lisäsääntöjä. Ehdotuksen mukaan luomutunnusta voi käyttää ainoastaan, jos edellä mainittujen tuontituotteiden osuus jää alle 5 % maataloustuotteiden painosta tai rehujen osalta alle 5 % rehujen maatalousperäisistä rehuaineista. Kuluttajan luottamuksen turvaaminen on EU:n toimijoille tärkeää, mutta ehdotus saattaa lisätä joidenkin toimijoiden hallinnollista taakkaa. Vastaavuusjärjestelmän jatkaminen turvaa EU:ssa toimivien jalostavien yritysten raaka-aineiden saantia sekä vientimahdollisuuksia.

Puhdistus- ja desinfiointiaineita koskevien muutosehdotusten odotetaan hyödyttävän luomutuotteita jalostavia ja varastoivia toimijoita. Useat elintarvikevalmistajat valmistavat sekä luomutuotteita että tavanomaisia tuotteita eikä kaikkien käytössä olevien puhdistus- ja desinfiointiaineiden käytön rajoittaminen luomuehtojen mukaisiksi olisi mahdollista. Ehdotettujen muutosten myötä toimijat voisivat jatkaa samalla tavalla kuin tähän mennessä eli ne voivat hyödyntää markkinoilla olevia puhdistus- ja desinfiointiaineita toiminnassaan.

Sertifikaatin hallussapidon vaatimuksesta vapauttaminen niiden toimijoiden osalta, joiden pakkaamattomien luomutuotteiden (muut kuin rehut) myynti alittaa 10 000 kg/vuosi, säästää sertifiointikustannukset (komission arvion mukaan keskimäärin 400 €/vuosi) n. 400 toimijalta Suomessa.

Tuotantosääntöihin ehdotetut muutokset ovat toimijoiden kannalta merkityksellisiä. Etenkin eläinlääkkeiden käytön varoikoihin ehdotetut muutokset ovat tärkeitä. Ehdotettujen muutosten myötä luomukotieläintuottajat voivat myydä tuotteitaan luomuna heti annostelun jälkeen, mikäli lääkkeen tuotetiedoissa varoajaksi on merkitty 0 vrk. Ilman muutoksia luomusäätelyssä vaaditaan vähintään 48 h varoaika. Toimijat välttyisivät tuhoamasta tai myymästä tavanomaisena 2 vrk:n tuotannon esim. loishäädön jälkeen. Siipikarjan tuotantosääntöihin ehdotetut muutokset selkeyttävät tuotantosääntöjä ja mahdollistavat siipikarjan kasvatusyksiköiden kasvun.

Ehdotuksen ympäristövaikutukset

Luomutuotannon ympäristöhyödyt ovat laajasti dokumentoituja. Ehdotuksen toimenpiteiden on suunniteltu lisäävän kiinnostusta luomutuotantoon ja edistävän luomusektorin kasvua edistäen samalla myös luomutuotannon todennettuja ympäristöhyötyjä esim. vesien suojeluun, maaperän suojeluun sekä luonnon monimuotoisuuden lisääntymiseen liittyen.

Ehdotuksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksen aiheuttamat hallinnon lisäresursointitarpeet arvioidaan vähäisiksi, sillä ehdotuksen tavoite on vähentää hallinnollista taakkaa. Ehdotuksesta mahdollisesti aiheutuvat resurssitarpeet katetaan julkisen talouden suunnitelmien ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen ja henkilöstövuosimäärien puitteissa. Mahdollisista lisäresursseista linjataan normaaliin tapaan julkisen talouden suunnitelmia ja valtion talousarvioita koskeissa päätöksentekoprosesseissa.

Vastaavuusjärjestelmän jatkamista koskevat ehdotukset: EU:n komission arvion mukaan noin 5 000 EU:n toimijaa vie luomutuotteita EU:sta kaupan kannalta merkittävimpiin kolmansiin maihin, joiden kanssa on voimassa vastaavuusjärjestelyt. Neljä tärkeintä maata, joiden kanssa on vastaavuusjärjestelyt, ovat Yhdysvallat, Kanada, Japani ja Korean tasavalta. Jos vastaavuusjärjestelyt päättyisivät vuoden 2026 lopussa, EU:n toimijoiden olisi haettava sertifiointi kolmansien maiden kansallisten standardien mukaisesti voidakseen edelleen päästä näille markkinoille. Lisäksi muut EU:n luomualan toimijat toimitusketjussa (esimerkiksi tuottajat ja jalostajat) saattaisivat myös joutua sertifioimaan toimintansa näiden kansallisten standardien mukaisesti. Yhden kolmannen maan sertifiointiin arvioidaan maksavan keskimäärin 750 euroa toimijaa kohden vuodessa. Näin ollen toimijoiden hallinnollisten kustannusten kokonaissäästöiksi arvioidaan 15 miljoonaa euroa vuodessa. Suomesta viedään luomutuotteita ainakin Australiaan, Israeliin, Japaniin, Korean tasavaltaan ja Uuteen-Seelantiin.

Puhdistus- ja desinfiointiaineisiin liittyvät ehdotukset: Komission arvion mukaan EU:n luomutuotteita jalostavat elintarvike- ja rehualan toimijat käyttävät vuosittain yhteensä 68,8 miljoonaa euroa ammattimaisiin puhdistus- ja desinfiointiaineisiin maatalous- sekä elintarvike- ja juomasektorilla. Rajoitetut tuotelistat, jotka määrittäisivät luomutuotteiden jalostuksessa sallittavat tuotteet ja aineet, todennäköisesti kaksinkertaistaisivat nämä kustannukset tuotantopanosten korkeamman hinnan vuoksi. Rajoitettujen listojen vaatimuksen poistaminen voisi siten välttää näille yrityksille (jalostuksessa ja varastoinnissa) aiheutuvat mukauttamiskustannukset, jotka ovat 68,8 miljoonaa euroa vuodessa. Suomessa on noin 600 elintarvikealan luomutoimijaa, joista noin 300 on elintarvikevalmistajia (12.1.2026).

Sertifikaattivelvoitteesta vapauttavien ehtojen muutokset: Komission arvioiden mukaan noin 19 500 toimijaa EU:ssa hyötyy ehdotetuista muutoksista kelpoisuusehtoihin. Noin kolme neljäsosa heistä toimii jäsenvaltioissa, joissa tarkastusten, valvonnan ja sertifiointin kustannukset katetaan julkisista varoista. Tämän tyyppisten toimijoiden keskimääräiset kustannukset ovat, jos heitä ei vapauteta sertifikaatin hallussapidon vaatimuksesta, arviolta 400 euroa vuodessa. Ehdotettu toimenpide voisi siten tuoda hallinnollisia kustannussäästöjä 7,8 miljoonaa euroa vuodessa (kustannuksia, jotka normaalisti kohdistuvat ei-vapautettuihin toimijoihin), josta 5,9 miljoonaa euroa hallinnoille ja 1,9 miljoonaa euroa toimijoille itselleen. Ruokaviraston arvion mukaan Suomessa n. 400 toimijaa välttyisi sertifiointikustannuksilta (400 €/vuosi/toimija).

Eläinlääkinnällinen varoaika: Eläinlääkinnälliseen varoaikaan ehdotetut muutokset hyödyttäisivät erityisesti maidontuottajia sekä kananmunantuottajia. Kun otetaan huomioon viljelijöille maksettujen luomu- ja tavanomaisten munien keskihinnan välinen ero, ehdotettu toimenpide voisi komission mukaan tuoda kananmunantuottajille mukauttamiskustannusten säästöjä 9,5 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi ehdotettu muutos toisi merkittäviä säästöjä myös maidontuottajille. Suomessa luomukananmunantuottajia on 41 kpl (254 166 kanaa) ja 104 luomumaitotilaa (keskimäärin 79,1 lypsävää lehmää/tila) (12.1.2026).

Siipikarjan tuotantosäännöt: Komission mukaan ulkoilualueille pääsyä koskevien vaatimusten muuttaminen pienentää nuorten lintujen kuolleisuutta ensimmäisten elinvuokojen aikana. Ehdotettu toimenpide voisi näin ollen tuoda toimijoille (viljelijöille EU:ssa) mukauttamiskustannusten säästöjä 11,9 miljoonaa euroa vuodessa sekä 109,2 miljoonaa euroa kertaluonteisia mukauttamiskustannusten säästöjä. Muutokset tuotantoyksiköiden kokoa rajoittavissa säännöissä voisivat tuottaa viljelijöille EU:ssa 25 milj. euron vuosittaiset säästöt hallinnollisissa kustannuksissa, kun tuotantoyksiköitä ei tarvitse pilkkoa hallinnollisesti erillisiksi yksiköiksi tuotantoyksikön pinta-alan ylärajan vuoksi. Luomukananuorikoiden kasvattajia on Suomessa 8 kpl ja yksi toimija kasvattaa luomubroilereita (12.1.2026).

Lainsäädännölliset vaikutukset

Kansallista lakia luonnonmukaisesta tuotannosta (1330/2021) on tarpeen muuttaa sertifikaattivelvoitteesta vapautettuja toimijoita koskien.

5 Ehdotuksen suhde perustuslakiin sekä perus- ja ihmisoikeuksiin

Ehdotetulla sääntelyllä ei ole erityistä merkitystä Suomen perustuslain kannalta, eikä sillä rajoiteta perus- tai ihmisoikeuksien toteutumista.

6 Ahvenanmaan toimivalta

Asia kuuluu maakunnan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 15 kohdan (maa- ja metsätalous) perusteella maakunnan lainsäädäntövaltaan.

7 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Asian käsittely on alkanut 21.1.2026 neuvostossa maatalouden erityiskomitean alaisessa maatalouden horisontaalisia asioita käsittelevän työryhmän luomukokoonpanossa.

Ehdotus on esitelty maatalouden erityiskomiteassa 19.1.2026 ja maatalous- ja kalastusneuvostossa 26.1.2026.

Euroopan parlamentissa asiasta vastaa Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta. Euroopan parlamentin käsittelyaikataulusta ja raportiojasta ei vielä ole tietoa.

Muiden jäsenvaltioiden kannoista ei tässä vaiheessa ole tietoa.

8 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Komission ehdotus esiteltiin maatalous- ja elintarvikejaostolle (EU18) 15.1.2026.

U-kirjelmä on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. U-kirjelmän luonnos käsiteltiin maatalous- ja elintarvikejaoston kirjallisessa menettelyssä 26.-28.1.2026.

9 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää tervetulleena yksinkertaistamishdotuksia luomusasetukseen. Valtioneuvosto tukee komission tavoitteita sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Valtioneuvoston tavoitteena on parempi ja vähäisempi EU-sääntely.

Valtioneuvosto kannattaa vastaavuustarkoituksessa tai kauppasopimuksen nojalla hyväksytyistä kolmansista maista tuotaville tuotteille asetettavia lisävaatimuksia luomutunnuksen käytön mahdollistamiseksi näille tuotteille. Hallinnollisen taakan lisäämistä tulisi kuitenkin välttää.

Valtioneuvosto pitää komissiolle ehdotettua, luomutunnuksen käyttöön liittyvien sääntöjen muuttamista koskevaa säädösvallan siirtoa sekä sen rajoituksia perusteltuina.

Valtioneuvosto kannattaa kolmasmaakaupan jatkuvuutta turvaavan vastaavuusjärjestelmän jatkamista.

Valtioneuvosto kannattaa selkeyttäviä muutoksia kotieläintuotannon sääntöihin ja eläinlääkinnällisiin varoaikoihin liittyen.

Valtioneuvosto kannattaa puhdistus- ja desinfiointiaineiden käyttöön liittyvien sääntöjen yksinkertaistamista luomutuotannossa.

Valtioneuvosto kannattaa pientoimijoiden sertifiointivaatimuksiin liittyviä yksinkertaistamistoimia.